

a létesíteni kötelezett kitérőt 1917. év őszén megépítette s most a forgalom ezen a szakaszon 6 perces, a Szent László tér—Velenicei pályaudvar szakaszon az ugynevezett védjelző kitérő megvan. Ez a jelenlegi forgalom lebonyolítására, miután a teherforgalom a háboruban lényegesen csökkent, többnyire elég, ezért a második védjelző kitérő egyelőre szükségtelen, mert az amugy is kevés teherforgalom lebonyolítása a személyforgalmat nem akadályozza. Így az egész kolozsvári-utcai forgalom ma 5 perces. Ugyancsak megvan a kötelezett forgalom a Rákóczi-uton is.

Ha azonban valahol forgalmi akadály merül fel, például a Rákóczi-uton temetés van, vagy az anyag és munkáshiány miatt a kocsikban előállott rongálások gyorsan nem javíthatók ki, esetleg a személyzet megbetegedése folytán egyes kocsik forgalomba nem helyezhetők, ez a háborus viszonyok következménye gyanánt könyvelendő el.

A tarifaemelés elvetése a várost érinti legérzékenyebben, mert ebből a városnak évente 150000 korona jutna, de érinti a társaság alkalmazottait is, akiknek tarifaemlése esetén a társaság 167000 koronát szavazott meg és pedig:

beszerzési segélyekre 56000 koronát, a háborus segély felemelésére 65000, a személyzet jutalmazására 26000, a nyugdíjalap többlet dotációjára 20000 koronát s ezt a városi tanácsnak is bejelentette a társaság írásban. A vasúttársaság alkalmazottairól 1917 őszén úgy gondoskodott, hogy 105000 koronát adott segélyezésre s a tarifaemelés esetére járó segélyezést még az ellenőrző bizottság ezirányban emelt kívánságának megnyilvánulása előtt elhatározta. A segélyezésre nézve pedig a bizottság által kívánt 100000 koronán felül 167000 koronát szavazott meg.

A tarifaemelés adatainál az adatok így szólnak: 5.000.000 darab jegyforgalom mellett 8 fillért véve, ez 400.000 koronát jelent, ebből a város kap 150000 koronát, az alkalmazottak segélyezésére jut 167000 korona, ez összesen 317000 korona, marad tehát 83000 korona, amelyből az áramár felemelésére esik ugyancsak a város pénztárába 15—18000 korona, a társaságnak tehát az anyag- és a munkaerődrágulásra alig marad 70000 korona.

Ezek az adatok kétségtelenül megfontolást érdemelnek; ha azonban az lenne az eredmény, hogy a tarifaemelésbe a város belemegy, akkor nem lehet ezt további kikötések nélkül elfogadni.

A villamosnak ma az a baja, hogy a forgalom óriásilag megnövekedett s azt a mai férőhelyekkel még — menetrend szerint — 5 percenként induló kocsikkal sem lehet lebonyolítani. A Rákóczi-uton és a Kossuth-utcaira induló kocsik közül reggel, délben, d. u. 4—6 óra közt a Szent-László-téren csak életveszélyes tolongás közt lehet felkapaszkodni. A Bémer-téri megálló már régen nem megálló a kocsiknak, csak az ott hiába várakozó közönségnek. A Szent-László-térről olyan zsúfolt kocsik indulnak, hogy csak a harmadik negyedik megállónál szállhat fel valaki, mire t. i. leszálló akad.

Hasonló lehetetlen állapotok vannak a két vasuti állomáson a vonatok érkezése alkalmával. Innen is csupa telegyömöszt, he-

ringeshordóra emlékeztető kocsi indul, valahányszor egy egy vonat érkezik.

A villamos vasutnak is vannak kötelességei, ilyen elsősorban az, hogy a forgalmat jól bonyolítsa le. Ha a mai férőhely kevés, adjanak többet, tessék a Rákóczi-uton és a Kolozsvári-utcán csupa kettős kocsit járattatni!

Ennek — értesülésünk szerint — az volna az akadálya, hogy a kettős kocsikhoz a végállomásokon hurokvágány szükséges, azt pedig állítólag a város nem engedi. A gordeusi csomót itt is ketté kell vágni: a város ne csak engedélyt adjon, hanem egyenesen kötelezze a villamos vasutat a szükséges hurokvágány megépítésére mindazon végállomásokon, a hol arra szükség van.

Ha tehát a villamos garanciákat nyújt arra, hogy kettős kocsik állandó beállításával és esetleg a járatok szaporításával a megnövekedett forgalmat is le fogja bonyolítani s megszűnik a mai lehetetlen zsúfoltság és undorító tolongás;

ha a tarifaemelésből a városra és a vasuti alkalmazottakra valóban olyan jelentékeny előnyök származnak.

ha végül az eddigi bérletjegyek, diákjegyek stb. megmaradnak:

akkor érdemes a kérdést újabb megfontolás tárgyává tenni s fontos számítások megejtése után alaposan megindokolt javaslatot tenni, esetleg valamely méltányos közéletet találni.

A kérdés minden esetre olyan, hogy foglalkozni kell vele, természetesen a város polgársága s első sorban a villamosra ráutalt kis emberek érdekeinek és az egész közönség közlekedés javítása alapján.

Semmisségi panasz a vádlott javára.

Fogas és érdekes jogi kérdésben döntött a nagyváradi királyi ítélőtábla Harmathy Károly kuriai bíró elnöklésével ítélkező tanácsa. Jegyző volt Alliquander Kálmán dr.

Szolnokon Czolt Gábornak az utazótáskáját elemelte Rusznyák Mihály s hazavitte Kétegyházára, ahol pár hónapig őrizték, végül a feleségével együtt feltörték s kifosztották.

A nyomozás rájuk akadt s az ügyészség Rusznyákot lopással, Rusznyáknét orgazdasággal vádolta meg. A gyulai törvényszék a vád szerint el is ítélte őket.

A nagyváradi királyi ítélőtáblán Baróthy Pál főügyész helyettes vitatta, hogy a lopás az elvitellel be van végezve, a feltörés későbbi dolog, ezért az eredeti vádat fentartja. A tábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatta s Rusznyákot és Rusznyáknét mint tettestársakat betöréses lopás büntetésében mondta ki bűnösöknek, mert az elvitellel a lopás nem volt befejezve, s ennek a táskák feltörése kiegészítő része. A feleség nem orgazda, hanem tettes társ, mert feltörte a táskát otthon, együtt a tolvajjal. A Kuria 75. számú döntvénye alapján tehát el kellett őket itélni betöréses lopásban, s a férfit 2 havi, az asszonyt 15 napi fogházra ítélte a tábla.

A vádlottak semmisségi panasszal éltek, de semmisséget jelentett be Baróthy Pál főügyész helyettes is, aki a II. rendű vádlott javára fellebbezett, mert nem orgazda-

ságban találta vétkesnek a tábla, hanem betöréses lopásban.

Miskolczi Ferenc dr a kisemberekért.

A megyei közgyűlés.

A legszokatlanabb látvány volt a tegnapi megyei közgyűlésen s egyúttal a legrokonszenvesebb is, hogy Biharmegye nyugalmazott főispánja, Miskolczi Ferenc dr több ízben felszólalt a kisemberek érdekében. — A kispolgár, a kisiparos, a kisgazda, a kishivatalnok talált az erejében újra jelentkezni volt főispánban szószólóira.

A közgyűlésen Malatinszky Lajos főispán elnököt, jelen voltak:

Fráter Barnabás alispán, Keszthelyi Zoltán főjegyző, Baranyi András főjegyző, dr Gyöngyössi István főügyész, Balogh János főjegyző, Pallay Lajos, Eröss István dr, Bakats Béla, dr Gerlán Gábor, Antal Ágoston plébános, Fodor Gyula, dr Möricz Ernő főorvos, dr Némethy Ferenc ügyész, Ötvös Gyula, Korbély József, dr Jancsovits Jenő, Somogyi Géza, Olasz Elemér, Szegedy József, Rokszin Miklós, Jerzsák István, Beliczay Elek, Elek Möricz, ifj. dr Rokszin Miklós, Verner Kálmán, Báro Podmaniczky Kálmán, Lakatos József, Rokszin György, Tunyoghy Lajos, Ravazdy Barna, dr Udvarhelyi Béla, Pappszász József, Varró Domokos, Wertheimsten Viktor, Balogh Mihály, Csanády Jenő, Vargha Ákos, dr Ertsey Péter, Tamásfalvy Thury Ignác, Fényes Imre, dr Miskolczi Ferenc, Leitner Tivadar, Fényes Ödön, ifj. gróf Tisza István, Ertsey Zsigmond stb.

Keszthelyi Zoltán főjegyző terjesztette be az alispáni jelentést s a számonkérőszék eredményét, a miniszteri leiratokat és a törvényhatóságok átiratait Baranyi András főjegyző, a többi fontos ügyet pedig Balogh János főjegyző adta elő. Györmégyháza a vármegyei alkalmazottak anyagi helyzetének gyökeres javítására irányuló köriratát hasonló felirattal támogatják.

A kórházi ápolási költségnek 4 koronáról 8-ra való felemelésénél Miskolczi Ferenc dr ny. főispán indítványozza, hogy az ápolási díjakat ne emeljék fel, mert mit csinál akkor a kishivatalnok, kisiparos, kisgazda, ha pár hétig kénytelen a kórházba menni s ott maradni 8 korona ápolási díj mellett. — Kérjék fel a belügyminisztert, hogy a különbözetet a betegápolási alaphól fedezze. (Helyeslés.) Az indítványt elfogadták.

A belényesi kórház ügyénél Möricz Ernő dr főorvos világos és részletes előadása meggyőzte a közgyűlést, hogy a kórházi alaphoz nyulni nem szabad, hanem fedezzék a költségeket máshonnan.

Gerlán Gábor dr indítványánál, hogy minden községben állítsanak fel árvaházakat, Fráter Barnabás alispán az indítvány keresztülvihetlenségét mutatta ki.

Gerlán Gábor dr nem akar az alispán kollízióba jönni, de állítja, hogy van a megyének árvaszéke, de nincs árvája. A megye mindig olcsón ad el s drágán vásárol, mint péld. a Diósi-telket. (Ellentmondások.) Ez nem érte meg a 80.000 koronát. Igenis, kell megyei árvaház.

Verner Kálmán árvaszéki elnök meleg szavakkal dicsőíti a Hadigondozó működését Van árvaház Biharban kettő is, az egyik a Magyar Agrár és Járadékbank körösfeketői árvaháza 100 árvára, a másik az Alföldi Cukorgyáré Sarkadon 12 árvára. Nem minden vármegye tudott ilyen rövid idő alatt két árvaházat építeni. Falun jobb árvaházat építeni mint városban.

Gerlán Gábor dr indítványa felett napirendre tértek.

A főszoigabirói lakásokat kijavítják. Egy telekvételnél Miskolczi Ferenc dr ny. főispán a kisgazdák érdekében emel

szót, a kisgazda sorsán javítani kell, földet kell neki adni. (Helyeslések!)
A többi tárgyat vita nélkül fogadták el.

Művészi becsü kápolna az olasz temetőben.

A Lukács-család sirböltét épített.

Az Olaszországban utazó idegenek igyekeznek az olasz városok temetőit megtekinteni, mert minden olasz város temetőjében gyönyörködhetnek a szebbnél szebb művészi remekben.

Magyarországban eddig keveset törődtek azzal, hogy a temetőkben igaz művészi becsü alkotásokat létesítsenek. A főváros temetőiben ugyan láthatnak egy-egy jelesünk nyugvó porai felett művészi alkotásokat, de a vidéki városok temetőiben hiába keresnők a művészetet, legfeljebb elvétve találunk egy-egy szerényebb művészi alkotásra. A legtehetősebb családok is megelégszenek azzal, hogy nagy és drága márvány oszloppal jelöljék meg elhunyt szeretteiknek sírját.

Igy van ez a nagyváradi temetőkben is.

*

Nagyvárad város első alkotmányos polgármesterének: Lukács György későbbi államtitkárnak haló porai itt nyugosznak a várad olasz temetőben a város által állított nagy márványoszlop alatt, a temető város felőli kerítése mellett. — Itt helyezték örök nyugalomra néhai Lukács Sándor miniszteri tanácsos holttestét is.

A Lukács család most díszes, művészi értékű kápolnát akar építtetni családi sirböltnek, amelyben úgy Lukács György, mint Lukács Sándor hamvait és a család későbbi halottait is elhelyezni óhajtja.

A kápolna terveit Kallós Ede országos nevű szobrász-művész már elkészítette. A terv szerint a kápolna úgy belső, mint külső kiképzése igazi művészi alkotás lesz. Nem egyszerű sirbölt jellege lesz a remek épületnek, hanem valóságos kis kápolna, amelyen az építészet és a szobrászművészet pompás harmoniában egyesül. Csinos oltár, imaszékek is be vannak illesztve a tervbe.

A jelenlegi családi sírhely azonban nem alkalmas egy ilyen művészi becsü épület részére, miért is a család azt kéri a várostól, hogy a kápolna részére a temető más szabadabb helyén, pl. a Hlatky Endre, Belopotoczy Kálmán nagyprépost sírjai közelében jelöljön ki s engedjen át megfelelő területet a város.

A városi tanács foglalkozott a kérdéssel s megbizta Kőszeghy József főmérnököt, hogy a kért területet jelölje ki.

A kápolna építését azonnal megkezdik s Kallós Ede szobrász felügyelete alatt akként végeznék, hogy az még ez évben, november 1-re elkészüljön. E tárgyban Kallós Ede szobrász-művész a napokban Nagyváradon járt. A kápolna költsége meghaladja a százezer koronát.

Rövid idő múlva tehát a várad olasz temető egy újabb művészi alkotással szépül.

* Egy tisztességesen nevelt fiú előkelő üzletbe tanulóul felvétetik. Cim a kiadóban.

Tisza István nagy beszéde.

A képviselőház ülése.

Szász Károly elnök délelőtt 11 órakor nyitotta meg a Ház ülést.

Barta Odön előadó betértesztette a pénzügyi bizottság jelentését a katonák özvegyei és árváinak ellátásáról benyújtott törvényjavaslatról. A Ház lelkesen megéljenzte Szurmay honvédelmi minisztert.

Ezután következett az indemnitás tárgyalása.

Magyarország ellátása.

Tisza István gróf volt az első felszólaló. Szembeszáll azzal a felfogással, mintha Magyarország népe az aratásig el volna látva kenyérral. A dolog ellenkezőképpen van. — Egyes vármegyék harmadával, sőt egyegyedével sem rendelkeznek annak a mennyiségnek, amennyi a megállapított fejkvóta szerint járna. A magyar nép is nélkülöz, de némán tűri a nélkülözéseket s ezek sem ingatják meg a végső győzelembe vetett bizalmát. Ausztriának és Németországnak ezt meg kell tudnia. Ausztriának tudomásul kell vennie, hogy Magyarország sem Kánaán s a lakosság itt sem kapja meg a fejkvótát már hónapok óta.

Kritika gróf Andrássyról.

Gróf Tisza István ezután gróf Andrassy Gyula nyílt levelével polemizál. A nyílt levelet éles bírálat tárgyává teszi:

— Azért felelek — ugymond — a Házban, hogy Andrassy is a parlament előtt válaszoljon. Andrassy az állítását, hogy Teleszky a képviselőház feloszlátása mellett foglalt állást, egyenesen megcáfolom. Teleszky csak arra az esetre beszélt a Ház feloszlátásának lehetőségeiről, ha az ellenzék botrányral, sípbal dobbal akarná a háboru alatt a parlament működését lehetetlenné tenni. A munkapárt nem Andrassy izolálását, hanem megegyezést akart Andrassy bevonásával, de Andrassy mindent elkövetett, hogy a megegyezést meghegyezze.

A választójogról.

Gróf Tisza István ezután a választójogra tért át:

— Ha létre jön a megegyezés az előtűrk álló javaslatra nézve, ebben minden becsületes ember hátsó gondolat nélkül helyet foglalhat. Így elérhető lesz, hogy minden helyre a legértékesebb és legerősebb emberek kerüljenek. Kijelentem nyílt színen, hogy mi igenis hajlandók vagyunk a békés megegyezésre, de azt követeljük, hogy mindenki teljes önfeláldozással és partikuláris pártérdek feláldozásával szolgálja az ország érdekeit. Andrassy azt veti szememre, hogy a katonák választójogát azért nem támogattam, mert azt ő kezdeményezte. Azt hiszem, ebben a Házban mindenki, a tuloldal is meg van győződve, hogy engem mellékcélok nem vezettek. Lehetett igazam, vagy tévedésem, egyet azonban feltétlenül megszereztem: teljes politikai és erkölcsi intaktságomat. (Leikes éljenzés és taps a munkapárton.)

Egy hang: El fogja veszteni.

Felkiáltások: Ki az? Ki mondta?

Wekerle támogatása. — Új pártalakulás.

Gróf Tisza István: Hosszu közéleti mű-

ködésem alatt mindig a közérdeket szolgáltam, pártérdekből sohasem cselekedtem.

— A munkapárt a mai helyzetben teljes odaadással támogatja a jelenlegi kormányt, hogy elvégezhesse a háboru diadalmas befejezésének nagy művét. Ezen az állásponton élénk örömmel konstalálom, hogy a választójog békés elintézésével megnyílik a lehetőség az alkotó munka számára és hogy a belső politika fenyegető felhői elvonulnak.

— Nem tudom, igaz-e, hogy új párt alakul, de ha egy ilyen pártalakulás csakugyan lenne, akkor mi az ország nagy érdekeinek osztatlan figyelembevételével hajlandók vagyunk ebbe az új pártba esetleg belépni.

Attért ezután az Esterházy kormány politikájának bírálatára s az Esterházy kormány főispánjaira. Járatlan fiatalembereket ültettek a főispáni székekbe, nem is beszélve a nepotizmus tombolásáról. A kormány hajszát indított a felmentettek ellen s megkezdődött a legkitűnőbb tisztviselők üldözése. Detektívek járták be az országot s denunciáltak az alispánok ellen. Egyenesen az ország közgazgatásának rendjét veszélyeztették a pesti rendőrök. Pesti rendőrtanácsosok jelentek meg egyes alispánoknál s dolgoztak az alispánok ellen. Jogrend volt ez? — kérdezte a szónok. Ezt érdemelték a tisztviselők?

Rátért ezután a rekvirálásokra, melyeket katonai asszisztenciával folytattak. Fialat hadnagyok vezették a rekvirálást, akik közéleti Hindenburgoknak képzeltek magukat. Isten mentsen az ilyen fiatal uraktól! A temesvári Militárkommandó is beleavatkozott a rekvirálás intézésébe. Mi köze az élelmiszerek rekvirálásához a katonaságnak?

Éles támadás gróf Károlyi Mihály ellen

Gróf Tisza István ezután áttér az országban szabadon folyó lelkiismeretlen agitációra, amelyet a Károlyi-párt irányít:

— Előttem fekszik gróf Károlyi Mihály szegedi és nagyváradi beszéde.

Kun Gyula: Meg vannak hamisítva.

Gróf Tisza: Ezeket a beszédeket a Károlyi-párt könyomatosza közölte, helyreigazítás eddig nem történt. A Károlyi párt Németország becsúrlésével kishitűvé és önzővé akarja tenni a magyar nemzetet. (Folytonos zaj.)

Gróf Tisza ezután gróf Károlyi Mihály felé fordulva így folytatja:

— Azt hiszi a képviselő ur, hogy a népet szemenszedett valótlanosságokkal félre lehet vezetni.

Cserny Károly: Biróság elé!

Gróf Tisza István: A cseh-tót aspirációkat támogatja az az ántánt, amelyet Károlyi minden beszédében dicséretekkel halmoz el. Szemelvényeket olvas fel Károlyi beszédeiből. Károlyi azt mondta: Az ántánt soha kötelezőbb ígéretet nem tett, mint most.

Felkiáltások: Nem kötelező, hanem közeledő.

Gróf Tisza: Ha Károlyi maga kijelenti a helyreigazítást, akkor elfogadom. De ha úgy is volna, hogy közeledő; kérdem: hát miből áll ez a közeledés. Izgatásból, vér-

szemjas csordáknak Magyarország testére való uszításából. Ezután felhívja a kormányt, hogy az ilyen lelketlen izgatást Magyarország érdekei ellen ne tőrjön el.

Tisza végül Payer alkancellár ismeretes nyilatkozatára tér át. Sajnálja, hogy a nyilatkozat megtörtént s megállapítja, hogy az alkancellár által jelzett alapon a szövetség elmélyítéséről nem lehet szó.

Wekerle

az izgatások megtorlását igéri.

Gróf Tisza után **Wekerle** Sándor miniszterelnök szólt fel. Kijelenti hogy a jövőben az izgatásokat törvény erejével fogja megtorolni, az ilyen népgyűléseket pedig feloszlítja, vagy nem is engedélyezi.

A Károlyi párt.

Gróf **Károlyi** Mihály személyes kérdésben szólal fel. Idézett beszédében nem kötelező, hanem közeledő lépésekről tett említést. Egyébként kijelenti, hogy ilyen és hasonló támadások nem fogják megfélemlíteni, a jövőben is az általa megkezdett uton fog haladni.

Kun Béla az indennitáshoz szól és gróf Tisza Istvánnal polemizál. A megegyezés érdekében gróf **Andrássy** Gyula és nem Tisza munkálkodott. Most is **Andrássy** a következetes, mert az eredeti választójogi javaslatához ragaszkodik.

Az elnök ekkor 2 óra tájban a vita folytatását délutánra halasztotta.

A délutáni ülés.

A 4 órakor folytatott ülésen **Kun** Béla folytatta beszédét és a párt nevében kijelenti, hogy az indennitást nem fogadja el.

Preszli Elemér a termésrendeletéről beszélt.

Gróf **Andrássy** Gyula válaszol Tisza István beszédére. Nem az **Andrássy**-csoport, hanem Tisza személye akadály a belső békének. A 8 év óta együtt ülő parlament se nem akarja, se nem tudja megvalósítani a választójogot. Az izgatásokat Németország ellen ő sem helyesli, ma Németországra rá vagyunk utalva. Az indennitást elfogadja.

Ezután áttértek az interpellációkra. **Hindy** Zoltán a katonadiákokról, **Hódy** Gyula egy középiskolai tanár ellen elkövetett inzultusról terjesztett elő interpellációt, melyre gróf **Zichy** kultuszminiszter és **Szurmay** honvédelmi miniszter megnyugtató választ adott.

Az ülés ezután 9 óra után véget ért.

* **Osztöndijpályázat hadiárvák javára.** A hadiárvák, úgy a hadirokkantak gyermekei neveltetésének biztosítása céljából az orsz. hadigondozó hivatal 400—800 korona osztöndijakra pályázatot hirdetett. A kiváló eredményt felmutató hadiárvák közül a közép- vagy felsőbbfoku iskolába járók részére nevelési osztöndijakat csak a megállapított kérvénymintákon lehet kérelmezni. E kérvény minták a jár. főszolgabiroktól kaphatók. A kérvények legkésőbb f. évi június 10-ig az iskolai és községi bizonylatokkal felszerelve a vármegyei árvaszéknél adandók be. Nagyvárad, 1918 január 18. **Malatinszky** Lajos, főispán.

Ujból áttörtük az olasz frontot.

Budapest, június 19. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.)

Olasz harctér.

Boroevics tábornok hadcsoportjának déli szárnya állandó előnyomulásban új előnyöket vivott ki. A Fossette csatornát egyes pontokon átléptük. Az olaszok minden erejüket megfeszítik, hogy előnyomulásukat gátolják. Szűk helyről számos különböző kötelékhez tartozó foglyot szállítottunk be főleg Trevizó vasuti vonal mindkét oldalán nagy szívóssággal vezetett heves ellenséges támadások részben tűzünkben, részben pedig közelharcban nagy veszteséggel omlottak össze.

József főherceg vezérezredes hadosztályai a Montello déli lábánál lévő dovillánál áttörték több olasz vonalat. A foglyok száma növekedésben van.

A hegyvidéki arcvonalon a részünkről június 15-én a Piave és Brenta között, valamint Asiagótól délkeletre elfoglalt állásokat az ellenség ismételt elkeseredetten támadta, de nagy áldozatok dacára sehogy sem birt előnyöket elérni. A dose Alton is folyton megújították az olaszok hiába való előretöréseiket.

A tiroli nyugati arcvonalon tüzérségi harcok.

A vezérkar főnöke.

Meghiusult francia rohamok.

Berlin, június 19. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér.

A gyalogság élénk felderítő tevékenységét fejtett ki az ellenségnek a Niette erdő mellett a Bethune től északkeletre ellenünk intézett részleges támadásait visszavertük, a tüzérségi harc csak néhány szakaszon éledt fel. Sommier től délkeletre francia ezredeknek korán reggel ellenünk intézett támadása meghiusult. A Villers-Gotterets-i erdő északkeleti részében a nap folyamán többször ismételt ellenséges roham Mont-Gobert től keletre előrerugó vonalunkat némileg az erdő belsejébe nyomta vissza.

A clignoni szakaszban Chateau-Thierry től északnyugatra az ellenség több százada támadásra tört előre, előőrseink visszaverték.

Az ellenségnek Reimsnél levő tankjait tüzérségünk és aknavetőink erős rajtaütésekkel árasztották el, azután utána nyomuló ellenséges osztagok mintegy 50 foglyot szállítottak be. Tegnap 23 ellenséges repülőgépet és 3 kötött léggömböt lőttünk le. Berthold százados 35-ik, Weljens hadnagy 22-ik légi győzelmét aratta.

A Népszövetségi Hangya Szövetkezet megalakulása.

Aug. 20-án alakuló közgyűlés. Meskó Pál Nagyváradon.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a Népszövetségi Hangya Fogyasztási Szövetkezet alapítóinak újabb értekezlete a Kath. Kör választmányi termében. Megjelentek az egyes hivatalok kiküldetetei, a taggyűjtők és az összes népszövetségi csoportvezetők.

Az értekezletet dr **Krüger** Aladár vezette s részt vett dr **Magurányi** Jenő is, a Hangya nagyváradi kirendeltségének főnöke.

Az értekezlet mindenekelőtt megállapította, hogy a jelzett üzletrészek száma eddig már a háromezret megközelíti, a megalakulásig feltétlenül el fogja érni a négyezret, a szövetkezet tehát legalább kétszázezer korona alaptőkével fog megalakulni. A megalakulás ezzel már most biztosítva van. Az értekezlet elhatározta, hogy az alakuló közgyűlést augusztus 20-án tartja meg. Olyan nagy az érdeklődés a szövetkezet iránt, hogy — mivel az üzletrész kamatozása biztos — igen sokan jegyezték 20, sőt több üzletrészt is, biztos tőkebefektetés gyanánt.

A taggyűjtést a megalakulásig folytatni fogják. Kívánatos, hogy a ki be akar lépni, már most lépjen be a szövetkezetbe, mert az alakuló gyűlés után a beiratkozási díj esetleg valamivel magasabb lesz, később pedig, ha már a szövetkezetnek tartaléktőkéje is lesz, új tagok csak a tartaléktőkéhez való hozzájárulással felemelt üzletrésztértekkel léphetnek be. A szövetkezet alapszabály szerint 5 százalék jutalékot ad, az azon felüli hasznot esetleg üzletrészekben mint vásárlási visszatérítést adja ki a vásárlás arányában a tagoknak.

A nagyváradi szövetkezet megalakulása elé nagy érdeklődéssel tekint a budapesti központ is, úgy hogy az alakuló közgyűlésre le fog jönni **Meskó** Pál, a magyar agrár mozgalomnak ez az országos nevű vezére és még több központi kiküldött.

Dr **Magurányi** Jenő igen értékes és érdekes felvilágosításokkal szolgált a szövetkezet jövőjét és egész működését illetőleg s ismételtén biztosította a megjelenteket, hogy a nagyváradi szövetkezetet a központ különös gondjaiba fogja venni.

Az értekezlet megállapította az alapszabályok főbb alapelveit.

A legtöbbször hirdetett tételt: a tagok anyagi felelősségét részletesen letárgyalták. A központtal abban állapodott meg az itteni vezetőség, hogy a Hangyánál eddig szokásos ötszörös felelősség helyett Nagyváradnál kétszörös felelősséggel is megelégszenek, ez is névleges, mert mint **Magurányi** dr közölte, a Hangya fennállása alatt eddig még arra egyetlen eset sem volt, hogy a többszörös felelősséget a legcsekélyebb mértékben is igénybe vették volna.

FOGAK

TELEFON 10-50.

Foghuzás, Fogtömés és a legmodernebb fogtechnikai munkák, ugymint Kautschukban és aranyban foglalt fogak, szápadlással vagy anélkül és öntött arany hidmunkák a legtökéletesebben műtermekben készülnek.

BERDACH JENŐ ÁLL. VIZSG. FOGTECHNIKUS. NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 6. I. EM.

Az alapszabályok nyomtatott tervezetét máától kezdve a Népszövetségi Hitelszövetkezetben minden taggyűjtő, akinek szüksége van rá, egy példányban átveheti. Ugyancsak átvehető máától kezdve ugyanott új taggyűjtőivé is.

Az üzletreszek havi 10 koronás részletekben legkésőbb szeptember közepéig befizetendők teljes összegükben. A befizetések minden hétfőn és csütörtökön d. u. 3—5 ig a Népszövetségi Hitelszövetkezetben teljesítendők.

Az értekezlet még néhány részletkérdést beszélt meg s a leglelkesebb hangulatban azzal a tudattal oszlott szét, hogy az új szövetkezet megalapításával Nagyvárad dolgozó polgárságának a legjobb szolgálatot és a legalkalmasabb időben teszi a Népszövetség. Ez a szövetkezet már a kezdet kezdetén is nagy anyagi erővel indul meg, legszebb kilátásai vannak tehát a feltétlen biztos és szabályszerű vezetés mellett a legnagyobb virágzásra.

HIREK

* **Malatinszky Lajos a Kath. Kör tagja.** A Kath. Kör tagjainak sorában értékes gyarapodás történt: belépett a Körbe tagul *Malatinszky Lajos* főispán, ami a tegnapi választmányi ülés határozata kapcsán történt meg. A Kath. Kör választmányának tegnapi ülésén jelen voltak: dr. Vucskics Gyula egyházi alelnök, Siket Traján, Tóth Imre, dr. Molnár Imre, dr. Némethy Gyula, dr. Imrik Gusztáv, dr. Krüger Aladár, dr. Lesztván Endre, Schuch Károly, Böszörményi Géza, Stark Gyula, Tátray Sándor, Sürger Bertalan, Zsuhva József. — A kir. kath. jogakadémia szabadoktatási bizottsága köszönetét fejezte ki a Körnek a Szent László-terem átengedéseért. Más folyó ügyek elintézése után új tagokul felvették: *Malatinszky Lajos* főispán, *Vámosy Mihály*, dr. *Magurányi Jenő*, *Zehsa Viktor*, *Fehér Jenő*, *Gamma Aurél*.

* **Az Urinők Mária kongregációja** ma, csütörtökön délután fél 5 órakor tartja befizető ülését a szokott helyen.

* **Nagyvárad jegyzése a Hadikölcsönre.** Nagyvárad város tanácsának tegnapi ülésén foglalkoztak a VIII. hadikölcsön jegyzésének a kérdésével. A város ezuttal is nagyobb összeget, legalább is egy milliót jegyez a Hadikölcsönből. *Juricskay Barna* tanácsos bejelentette a tanácsnak, hogy tekintettel arra, miszerint a városnak nem áll rendelkezésére tőke a Hadikölcsön jegyzésére, ezuttal is a helybeli pénzintézeteknél hitelt vesz igénybe a jegyzésre. — *Juricskay Barna* már felszólította nagyobb nagyváradai pénzintézeteket, hogy ma, június 20-ig adják be ajánlataikat, minő feltételek mellett hajlandók Nagyvárad városának folyósítani a Hadikölcsön jegyzéséhez szükséges összeget. A beérkező ajánlatok közül azután a legelőnyösebbet veszi igénybe a város.

* **Tanítók gyűlése.** A nagyvárad községi iskolai tanítók Segélyegyletének évi rendes közgyűlése folyó hó 27-én csütörtök d. e. 11 órakor a városház bizottsági termében lesz megtartva, mely közgyűlésre az egylet összes tagjait meghívom. Nagyvárad, 1918. június 19-én. Réz Mihály, elnök.

* **Miksa főherceg megsebesült.** Bozenből jelentik: Miksa főherceg csoportjának osztagai tudvalevőleg június 15-én rohammal elfoglalták a *Dono Altót*. Ezzel a hadművelettel kapcsolatban a főherceget baleset érte. A főherceg a harc menetét egy magaslatról nézte s közvetlen közelében egy gránát robbant fel. A légnyomás következtében a főherceg könnyebben megsebesült. A főherceg továbbra is betölti parancsnokságát.

* **Az Urak Mária Kongregációja** ma este fél 7 kor tartja a szünidő előtt összejövetelét. Előadó: *Imrik S. Zoltán*. Gyűlés után vacsora.

* **Katonai kitüntetés.** A király megengedte, hogy *Gasztonyi István* 37. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy az ottomán császári vörös féléhold-bronzéremet elfogadja és viselje.

* **Felmentések.** Garmadával érkeznek a főispáni hivatalba a gépészek, mezőgazdasági munkások, kiscgazdák felemelési ügyiratai, nagy kimutatások kíséretében. — Az új miniszteri rendeletek újabb és újabb jogcímekeket adnak s ezt mindenki érvényesíti, a mikor teheti. Rengeteg munkát ad ez, mert minden ügy soronkívüli s a pótlásokat telefonon kéri be a főszolgabíróktól. E munkában *Fráter Iván* dr. főispáni titkár mutatkozik fáradhatatlannak, aki mint egy cséplőgép, mindennap elvégzi a munkát, akármennyi legyen is az.

* **Katonai előléptetés.** A király *Csertó Zeisler Albertet* és *Lampel Józsefet* a 4. honvéd gyalogezredben hadnagyokká nevezte ki.

* **Munkaerő hiány a rendőri kihágási bíróságnál.** Nagyvárad város rendőri kihágási bíróságánál szaporodnak az elintézésre váró ügyek s kevesbedik a tisztviselők létszáma. Pár héttel előbb akként próbált segíteni a lehetetlen állapotokon, hogy ketté osztotta az ügyosztályt s az árdrágitási s más háborús kihágások elintézésével *Ehrlich Imre* tb. rendőrkapitányt bízta meg, s csak a rendes kihágási ügyeket hagyta meg *Czeglédy István* aljegyző kezében. Közben azonban *Czeglédy István* aljegyző beteg lett s nem végezheti a hivatalával járó teendőket. Így *Ehrlich Imre* egyedül maradt. Mivel a tanács nem rendelkezik megfelelő munkaerővel, a kihágási ügyek pedig a pénzkezelés és az elévülés miatt sem maradhatnak vezető nélkül, a tanács tegnap az egész ügyosztály vezetésével *Ehrlich Imre* tb. kapitányt bízta meg. Csak győzze!

* **Hósi halált halt.** Altorjai Könczey Ferenc, az állami fa- és fémipari szakiskola hallgatója, tizedes a 37. gyalogezredben, a harctéren szerzett betegségében Bécsben elhalt. Hült tetemei Bécsben június 16-án ideiglenesen a központi temetőben hantoltattak el.

* **A cipőkészletek bejelentése.** Felhívom a cipőkereskedőket, hogy bejelentett készleteik apadásáról minden reggel a cipőutalványok melléklésével terjesszék be jelentésüket a közlélmézési ügyosztály (Teleki-utca-3. sz.) forgalmi termében a cipőosztálynál. Aki bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, ellene a törvény teljes szigorával az eljárást megindítom. Nagyvárad, 1918. június 19-én. Lukács Ödön polgármester-helyettes.

* **Iskolai értesítés.** A nagyvárad egy éves női kereskedelmi szaktanfolyam igazgatója ezúton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a jövő évi felvételre f. hó 26., 27. és 28. napjain, mindannyiszor délelőtt 9—12 ig az igazgatónő lakásán: Szaniszló-utca 30. sz. a. lehet jelentkezni. A jelentkező szülei vagy hozzátartozóival tartozik megjelenni és iskolai, születési és újra oltási bizonyítványait magával hozni. Tandij egész évre 200 korona, beiratási díj 10 korona, írógéphasználati díj 10 korona. A beiratási és géphasználati díj azonnal fizetendő, a tandij a tanév kezdetétől félévi, esetleg negyedévi részletekben. Indokolt kérelemre havonként is fizetendő.

* **Tengerikását kapunk.** Tudatom a város közönségével, hogy az összes hatósági liszt és élelmiszer üzletekben folyó hó 20-tól 27-ig terjedő lisztszelvény ellenében további intézkedésig öt tagu családig egy kg. és öt tagu családon túl egy és fél kg. tengerikását fognak kiszolgáltatni. Lukács Ödön polgármester-helyettes.

* **Megették a kompromittáló irásokat a galíciaiak.** A budapesti rendőrség a katonai rendőrséggel együtt razziát tartott az árdrágitók ellen. A Rombach, Király, Holló-, Szerecsen, Kazinczy- és Petőfi-utca, valamint az utcák környékén igazolásra szólítottak fel mindenkit. Százharminnyolc embert állítottak elő a főkapitányságra, köztük katonaszökevényeket, főleg azonban galíciaiakat. A razziát Székely Vladimir rendőrtanácsos vezette. Számosan utközben hamisított kenyerjegyeket, leveleket, szállítóleveleket dobtak el, üzletek ajtaiba, kanálisokba, szemétládákba cernát, cipőfüzöt, szappant, posztómintákat és más holmit hajítottak be. *Voljak* olyanok is, akik a kompromittáló iratokat utközben megették. Nagy összegű pénzt is találtak az előállított embereknél. Az egyiknél félmillió korona, többeknél két-háromszázezer korona volt. A főkapitányságon azokat, akik tisztességes polgári foglalkozást nem tudtak igazolni, kitiltották az ország területéről.

* **Elveszett erszény.** Egy gépirónő tegnap délben a D villamoskocsin, vagy a Szent László tértől a Lahner György utcáig terjedő uton elvesztett egy sárga bőr női erszényt, amelyben 102 korona pénz, továbbá egy női aranygyűrű piros kővel, egy női aranygyűrű gyémánt kővel, egy ezüsttel bélelt Pro Patria gyűrű, egy drb állasegélyről szóló sorszám cédula, egy utalvány egynegyed kiló csokoládéról, apró gyöngyház gombok és egyéb apróságok voltak. A becsületes megtaláló nagyobb összegű jutalmat kap, ha az erszényt a kereskedelmi és iparkamara hivatalában, vagy a Lahner György-utca 6. sz. ház földszint 4. sz. lakásában átadja. Az ékszerek az illetőnek kedves emlégtárgyak voltak.

* **A püspökfürdői hangverseny.** Az előjelekből ítélve fényes sikerűnek ígérkezik a folyó hó 20-án délután 5 órakor megtartandó püspökfürdői hangverseny. A szereplők nevei, valamint az értékes program biztosíték arra, hogy művészpartoló közönségünknek igen szép élvezetben lesz része. Műsor a következő: 1. Wieniarszcy: Hegedűverseny D moll, Weisz József. 2. Werdi: Nagy ária a Traviatából, Kovács Margit. 3. a) Tschai-kovszky: Chanson Triste, b) Offenbach: Musette, Weisz Miklós. 4. Popper: Reuitem, 3 cello eladja: Szmazenka Ernő, Kürty István és Weisz Miklós. 5. a) Goltermann: Per Acternum, b) Kreutzer: Vöglein im Walde, Kovács Margit. 6. a) D'Ambrosio: Chansonetta, b) Paganini: Caprice, c) Hubay: Zefir. Az összes számokat Womácska József kíséri. Jegyek a Hegedűs és Központi hírlap és jegyirodában.

Készülődés Páris ostromára.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) A Páris tartásához szükséges összes védelmi intézkedéseket befejezték, a lövészárkok, melyeket még 1914. évben készítettek teljesen jókarban vannak. A kormány számít arra, hogy a városból még másfél millió ember elmenekül, úgy hogy csak egy millió ember élelmezéséről kell gondoskodni. A kormány és a szenátus Parisban marad.

Az olasz hadsereg megpróbáltatásának órái.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Lnganoból jelentik: A Corriera írja: az olasz hadseregnek a Monte Grappán, az assiaigói fensíkon, valamint a Piave melletti állásoknál a legkomolyabb megpróbáltatás óráit kell átélni. El kell készülnie lenniük rá, hogy az osztrák-magyar hadsereg újabb nagyobb erőfeszítést fog tenni.

Compiègne eleste előtt.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Lnganoból jelentik: A Corriera jelenti a nyugati frontról: Számítani kell arra, hogy Compiègne rövidesen az ellenség kezére jut.

Clemenceau bukás előtt.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Párisból érkező híradások szerint Clemenceau bukása már csak napok kérdése. Utódjául Briandt, Painlevet és Barthout emlegetik.

2000 vagon gabona Bécsnek.

Budapest, június 19. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Paul élelmezési miniszter miniszter visszaérkezett berlini utjáról és a bécsi községtanácsnak beszámolt utja eredményéről. Közölte, hogy Németország legközelebbi napokban 2000 vagon gabonát indít utnak Bécs lakosságának élelmezésére.

Bódy budapesti polgármester lehangoltságot keltő távirata után ma újabb értesítés érkezett Budapestről, amelyben a magyar kormány nagyobb burgonya-szállítmányt ígér.

* **Irodakezelőt keres a nagyvárad** Hadigondozó hivatal Részletes felvilágosítás a városi árvászeki elnöknél, Városháza II. em. 29. ajtó, tudható meg. Nagyvárad, 1918 június 19. Dr Istvánfy István árvászeki elnök.

* **A cipő-osztály hivatalos órája.** — Tudatom a város közönségével, hogy a köz-élelmezési ügyosztály Teleky utca 3. sz. alatt levő cipő osztálya további intézkedésig csak délután 2 órától 6 óráig áll a közönség rendelkezésére. Lukács Ödön, polgármester-helyettes.

* **A Nagyvárad Hatósági Munkaközvetítőben** (Reáliskola-utca 4.) Telefon 16-80. 1918 június 19. Foglalkozást kap:

Asztalos segéd 1, gépkezelő (motork.) 8, bádogossegéd 2, bányamunkás 1, cipész 1, fodrász 1, gyárimunkás, napszámos 19, keresk. alkalmazott (kereskedő segéd, utazó) 5, kádár 5, kovács 9, kocsis 3, könyvelő 1, lakatos 1, munkásnő 25, molnár 1, szabó (férfi és női) 9, szeszfőző 1, szolgazemélyzet (hetes kocsis, kihordó 17, iparostanuló (fiú és lány) 37, keresk. tanuló 8, gépirónó 2, könyvkötőleány 3, kazánfűtő 1, benzinmotorkezelő 1, kárpitos 2, kavicbányamunkás 2, pincár 1, pincérleány 2, hentes a városi üzemnél 1, kalapos 1, cukrász 1, mozdonyvezető 1, pék 2, gazdasági kulcsár 2, házmester 1.

Foglalkozást keres: bádogos 1, cimfestő 1, fodrász 1, gyárimunkás, napszámos 6, gépirónó 7, géplakatos 2, hentes 1, házvezetőnő 2, kárpitos 3, kereskedelmi irodai alkalmazott 18, kovács 3, kocsis 1, pénzbeszedő 1, munkavezető (alépitményhez, ács) 2, szabó 4, szolgazemélyzet (hetes, kocsis, kihordó) 7, iparostanuló (fiú és lány) 11, ács 1, pincér 1, pék 1, molnár 1, szeszfőző 1, mozdonyvezető 1, pénztárnoknő 2, kulcsár 1, keresk. tanuló 2, fűtő 2, kőműves 1, korrepetitor 1.

A közvetítés, amely ingyenes, csak délelőtti történik.

Eladó ház. Körözs-utca 57. számú ház eladó. Értekezhetni Temető-u. 12. Diószeghinél.

* **Meghívó.** A Biharmegyei és Nagyvárad Nemzeti Kaszinó évi rendes közgyűlését 1918 július 2-án kedden d. u. 6 órakor tartja meg a kaszinó helyiségében (Tisza Kálmán-tér) a következő tárgysorozattal: 1. Zárszámadások, 2. Költségvetés, 3. Választások és 4. Esetleges indítványok. Az igazgatóság.

* **Villaszerü** új magánház nagy udvar és nagy kerttel sürgősen eladó. Azonnal is beköltözhető. Sz. Jeromos-u. 4.

* **Tisztességes urinő** vagy férfi teljes ellátásra felvétetik Uri-utca 63 sz. alatt.

* **Hadikölcsönjegyzés.** A Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank a nyolcadik magyar hadikölcsönből saját tárcája részére 300 ezer koronát, a Hungária Cipőgyár r. t. külön 500 ezer koronát jegyzett. Ezeket a jegyzéseket betudva a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank saját értékpapír tárcájában 3 820,100 korona hadikölcsönkötvény, a Hungária Cipőgyár saját értékpapír tárcájában pedig külön 1.800.000 K hadikölcsönkötvény van.

KŐMŰVES munkákat olcsóért készítek helyben és vidéken. Magyar János, Hármás-utca 21 szám.

* **Nőiszabóság — Divatterem.** Elegáns costümök, estélyi és utcai ruhák, aljak, blouzok legszebb kivitelben méret után készülnek. Átalakítások is elfogadtnak. Tisztviselő-családoknak kedvezmény. Czillér Imre árúházában.

* **Tavaszi szeplők, májfoltok, bőrvörösség, kiütés, miteszerek** ellen biztos az **IPO-krem.** Ára 4 kor. és szappan Vióra átmosó ára 6 korona. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Arany kereszt gyógyszerárában, városháza mellett.

Butorozott szobák kiadók Zöldfa-épület emeletén. Értekezhetni a szobakezelőnőnél.

VILLAMOS VASALÓK és FŰZŐK

megérkeztek, remekszép üvegesillárok mindennemű villamos vezetékek és égők legolcsóbb napiárban szereltetnek

STERN VILLAMOS VÁLLALATA

Szt.-János-u. 20. Telefon 556.

* **Jó bizonyítványokkal** rendelkező megbízható egyén hivatalszolgái minőségben állandó alkalmazást nyer az Egyesült Bank és Takarékpénztárnál, Bémer-tér 4.

* **Fényképészeti** lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7—B.

Teljesen gyakorlott gyors és gépirónó a Nagyvárad Agrár Takarékpénztárnál azonnali alkalmazást nyer.

Színház.

Heti műsor:

Csütörtök: Lyon Lea. (Dutkay Zaza és Sik Rezső fellépte.)

Péntek: Az ördög. (Sik Rezső fellépte.)

Szombat délután: Csárdás királynő. (Sik Rezső fellépte.)

Szombat este: Szurmay est.

Vasárnap délután: Takarodó. (Sik Rezső fellépte.)

Vasárnap este: Cigányprimás (Sik Rezső fellépte.)

Dutkay Zaza a Lyon Leában. Bródy Sándor színműve, a Lyon Lea ma este tölti be újból a műsort. A címszerepét Dutkay Zaza. I. Gazdy Aranka egyik legjelesebb tanítványa játssza. Az érdekes vendégfellépés elé érhető kíváncsisággal tekint a publikum, amely szeretettel kísérte utjában ezt a széptehetségű, fiatal művészeányt. — A Lyon Lea ma esti előadásán a rabbi szerepét Sik Rezső játssza, akinek ez egyik legjobb szerepe.

Sik Rezső — az Ördög. Sik Rezső, a Városi Színház kitűnő művészeének sok elismerésreméltó alakításával volt már alkalma a nagyvárad közönségnek megismerkedni, de ezek hosszú sorában a legelső közé sorozhatjuk Molnár Ferenc szenzációs sikerű az Ördög ének címszerepét Ezt a ragyogó, igen sokoldalú művészi készütséget megkövetelő szerepet pénteken este játssza Sik Rezső.

Délutáni előadások. Szombaton délután a Csárdáskirályné kerül színpadra. Ennek a kedves, népszerű operettének a szombat délutáni előadásában Sik Rezső játssza Ferkó szerepét. — Vasárnap délután Materlinek hírneves drámája, a Takarodó kerül színpadra, amelynek előadásában Sik Rezső az őrmester mély drámai erejű szerepét játssza.

A Cigányprimás. Vasárnap este a Cigányprimás címszerepében fejezi be Sik Rezső a heti vendégszereplését, amelyeket estére-estére a közönség legmelegebb rokon szíve kísért.

Szurmay-est a Szigligeti színházban. A szombaton este tartandó Szurmay-estre várhatóak a jegyek a Szigligeti színház mindkét nappali pénztáránál a rendes jegyváltás idejében. Helyárok a következők: Nagy páholy 150 korona. Földszinti és emeleti páholy 120 korona. Másodemeleti páholy 80 korona, Zsölle 50 korona. Körszék 30 korona. Tálalásszék 20 korona. Erkély I-ső sor közép és oldal 10 korona. Erkély II ik sor közép 8 korona. Erkély III ik sor oldal 6 korona. Másod em. zártszék 5 korona, Földszinti álló 3 korona. Deák és katonajegy 2 kor. Karzat álló 2 kor.

* **Kiadó üzlethelyiség.** A Zöldfa épületben volt kávéházi helyiség (körülbelül 300 négyzetméter terület kiadó. Értekezhetni a „Fekete Sas és Zöldfa r.t.” irodájában, Sas-passage 22. sz. lépcső, 1. emelet. Telefon 14-00.

APOLLÓ mozgó- színház	MA
	Tavaszi vihar dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek	

VIGADÓ mozgó- színház	MA
	A táncosnő művészdráma.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek	

URÁNIA mozgó- színház	MA
	Szünet.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 1/27 órakor kezdődnek	

Főszerkesztő:	Felelős szerkesztő:
Dr. KRÜGER ALADÁR.	Dr. PAPP KÁROLY
Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.	

KÖZGAZDASÁG

Részvényjegyzési felhívás.

A Hungária Cipőgyár részvénytársaság 1918 június hó 15-ik napján tartott rendkívüli közgyűlésen az addigi egy millió korona névértékű részvénytökének 10.000 darab egyenként 100 korona névértékű bemutatóra szóló részvény kibocsátása által két millió koronára való felemelését határozta el.

A művelet végrehajtásával az igazgatóság bízott meg.

Alulírott igazgatóság ezen megbízatás folytán ezennel közhírré teszi, hogy:

1. az ujonnan kibocsátott 10.000 darab egyenként 100 korona, összesen 1.000.000 — korona névértékű bemutatóra szóló részvény jegyzésére az alapszabályok szerint jogosított részvényesek részvényeik arányában az elővételi jogot 1918 július hó 15-ig bezárólag gyakorolhatják. Azon részvényesek, akik július hó 15-ik napjáig az elővételi jogot részvényeik bemutatása mellett nem gyakorolják, elvesztik részvényjegyzési jogukat. Az igazgatóság jogosított ezen le nem jegyzett részvényeket szabadkézből, de nem a kibocsátási áron alul másnak eladni. — Az elővételi jog gyakorlásakor a részvények láttamozás végett a gyár főpénztáránál, Nagyváradon Kossuth Lajos utca 3. sz. bemutatandók. A részvények 150 koronás árfolyamon bocsátatnak ki. Az elővételi jog gyakorlásakor a jegyzett részvényekre darabonként 100 korona részleges vételár készpénzben befizetendő, míg a darabonkénti 50 korona felár az igazgatóság felhívására 15 napon belül lesz befizetendő. A felárból befolyó 500.000 korona építkezési és berendezési tartalék-alapba lesz helyezve.

2. A részvényjegyzést gyakorló azon részvényes, aki a meghirdetett határidőnek és részvénybefizetési feltételeknek ajánlott levélbeli felhívásra 8 nap alatt eleget nem tesz, elveszti már teljesített befizetését, azok a tartalékalap javára esnek és az igazgatóságnak joga van az illető részvényt szabad kézből másnak eladni.

3. Az új részvények 1918 január 1-től kezdve az üzleti haszonban részesednek és

így a részvényt lejegyzők az aláírás alkalmával a részvény 100 korona névértéke után 1918 január hó 1-től kezdődőleg a befizetés napjáig 6 százalékos kamatot kötelesek a vállalat pénztáránál lefizetni. A felár után kamatot nem fizetendő.

Nagyvárad, 1918 június hó 18.

A Hungária-cipőgyár rt.
igazgatósága

Nyílttér.*

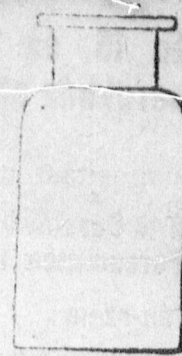
Nyilvános árverés gőzgépekre és kazánokra.

Nagyvárad város tanácsának 8342—1918. sz. véghatározata alapján tudatom, hogy a városi villamosmű telepén üzemén kívül helyezett 2 db egyenként 450 lóerős gőzgép a hozzákapcsolt villamos generátorokkal, 2 db egyenként 100² m. fűtőfelületű kazán, valamint a gőzgépek és gőzkazánok összes tartozékainak eladása céljából f. évi június hó 22-én délelőtt 11 órakor a városháza tanácsstermében nyilvános írásbeli és szóbeli árverés lesz 330.000 K kikiáltási árral olyképpen, hogy ezen napon az árverelő küldöttség előtt megjelent felek szóbeli ajánlata, valamint az eddig beérkezett írásbeli zártajánlatok elbírálás alá kerülnek. Az árverés befejezte után az árverelő küldöttség javaslata alapján a városi tanács azonnal meg fogja hozni a maga határozatát. Az árverésben csak azok vehetnek részt, akik az eladásra vonatkozó általános és részletes feltételeket magukra nézve kötelezőnek ismerik és az árverelő küldöttségénél 250.000 K értékig ezen összeg 5 százalékát és a 250.000 K-n felüli összegnek pedig 2 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban óvadék gyanánt letétbe helyezik.

Rimanóczy Béla,
Nagyvárad város villamos műve-
nek igazgatója.

Med. Univ.
Dr. ADONYI JENŐ
fogorvos fogorvosi rendelője
(Zöldfa) Hlatky Endre-utca 2. sz.
alatt (Deutsch K. I. ház).
RENDEL: d. e. 9—12-ig.
d. u. 2—6-ig.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Porcellán mozsár ütővel	12—
Majolika gyümölcsállvány 6 tányérral	15—
Majolika tálca fogóval	8—
Majolika cukortartó díszes	8—
Majolika gyümölcskészlet	8—
Vizes készlet csiszolt üvegből	12—
Boros	12—
Likör	12—
Befőttes készlet kristály fehér	12—
Gyümölcs készlet kristály üvegből	12—
Majolika fali sótartó színes	8—
Majolika vizeskancsó színes	10—
Kenyérkosár színes üveggel	10—
Chinaezüst cukortartó	10—
Chinaezüst gyümölcsállvány	10—
Majolika virágváza színes	5—
Majolika virágábrák	5—
Majolika díszfigura	5—
Porcellán főzőlábas	5—
Porcellán főzőfazék	5—
Teáskészlet színes aranyozással	50—
Kávészakészlet színes aranyozással	50—
Feketes készlet színes aranyozással	50—
Ebédőkészlet felszerelve sz. aranyozással	150—
Hideg felvágottas készlet sz. aranyozással	40—
Mosdókészlet színes finom díszítéssel	50—
Falitűző színes aranyozott kerettel	80—
Asztali-lámpa teljesen felszerelve	25—
Függő-lámpa teljesen felszerelve	30—
Teáspohár chinaezüst foglalásban	8—
Teáscsésze színes finom aranyozással	4—
Kávészakészlet	4—
Köpöcsésze	5—
Főzőlábas barna tűzálló füllel	5—

Nippek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képek, Ablaküvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és díszműáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Fatalpu cipőgyár

Haas Lipót Linoleum-áruháza

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5.

Eladás nagyban és kicsinyben a következő áron:

Bőrfelsőrészből és fatalppal:
Nagyság: 26/30, 31/35, 36/40, 41/46
Korona: 18-40, 30-60, 35-40, 39-70

FA-SZANDALOK:
Nagyság: 23/27, 28/31, 31/34, 36/40, 41/46
Korona: 4-70, 5-20, 5-90, 6-40, 6-70

Gyárak, bányák, gyermekotthonok és fogolytáborok engedményben részesülnek. Viszonteladókat engross árban szolgálunk ki.

HELYT ARBÁNYEK: Eladó házak!

Fürdő-utcán 16. és 22. számú két sarokház eladó.

Felvilágosítást nyújt:
dr. Imrik Gusztáv ügyvéd
Sal Ferenc-utca 15. sz.
Telefon-szám: 4-16.

A Körös-ünnepek és kocsikorzó felvételeiből a 37. gy. e. özevényei és árvái javára

képeket készítenek

Tópsál Gizi és Krecsmári Erzsike fényképészek
Nagy Sándor-utca 4. sz.

IZSÁK LIDIA

Elsőrendű fűzőszalon
NAGYVÁRAD,
Nagy Sándor u. 1.

Párizsi módú épületében
interurbán telefon:
114-53 szám.

Az előzetes színház művésztörvények egyedi fűzőszalonjában. Előzetes határozatokat elvállalunk. Fizik mérték után a felelősebb színdarabok elkészítetnek.

Félix gyógyfürdő

Nagyvárad mellett Kelet-Magyarország leglátogatottabb hévízfürdője. Természetes 49°C hőmérsékletű forrás, kőszén, csusz stb. ellen Telen-nyáron nyitva!
Fűzőszalonjában!

Téli szeziónban (október-május) pensiórendszer. Prospektust díjtalanul küld a Fűrdőigazgatóság.
A Félix-fürdő kedvezményes jegyei a Munkásbiztosító Pénztárnál kaphatók

LEGF. BUZACSIRIZ

Poljékony ARGOS resziriz, faszeg, mindenféle CIPESZKELLEK, BŐR-TALPVÉDŐK stb. Legf. CSONTENYV kapható Stern Művelő Bőrhulladék üzletében Nagyvárad, Zöldfa-utca 11. sz.
Vidékiek kérjenek árajánlatot

Nyugagy, Kertészek, Lugas

Weisz Kálmán üzletében Nagy Sándor-tér 10.

Fésűk tartós finom anyagból.

Bontás, szűrés, stül-fésűk, hajfűzők, hajszálak, oldal- és kontyfűzők, kefék, bőrápoló, szappanok, pipere és toiletté szükségletek legjobbjait készítenek.

Fésű- és diszmitárház Saspássa 42. Nebelthau A. utóda, Szabó J. javítások eszközöketnek.

Magánvizsgákra előkészítő felelősséggel a Bonát-féle ker. magántanfolyam. Minden hónapban kezdődik új ker. tanfolyam

Dr. Adorján Jenő

A Sajtó hölgybizottság könyv- és lapterjesztő vállalata: a Kossuth-Lajos-utcai trafikban ajánlja könyveit és lapjait. Ne vásároljunk könyveket, mielőtt szét nem néztünk a Sajtó hölgybizottság BIZOMÁNYI ÜZLETÉBEN. Támogassuk ezen új vállalatot!!!

NAGYVÁRAD VÁROS VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP: NAGYVÁRADON, VÁR-TÉRI SZÁM. Értessítjük a város t. közönségét, hogy villamos főzőedények, Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban kaphatók. Telefon rendelésre izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyefétes szolgálat. Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig. Villamos motorok nagy választékban kaphatók. Költségvetéseket díjmentesen készítünk. A telep telefonja 514. Főszereplő telefonja 55.

Mocsáry Sándor

TELEFON: 1404. Zöldfa-épület, utcai helyiség. Villany- és vízvezeték-szerelő, bádogos, lakatos, műszerész és bronzműves. Irógép gramofon, kerékpár és National Cassa javító. Elektrotechnikai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram-szálas Tungstám égők, villanyvasa-
:: Iők állandóan raktáron. ::

Raffiaháncs és Cellulóze

papírzsineg szőlőkötözés-hez kapható:

Mechslér Adó és Társa R. T. fűszer- és gyarmatári nagykereskedésében.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Pémer-tér 2. Befizetett részvénytőke 1.000.000 kor. Elfogad takarékpénztéket könyvecskékre és folyószámlára és azt előnyösen kamatoztatja. Le-számítól váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzá-loghitelesítőket, törlesztésekre. Előleget ad értékpapírokra.